

Patent dodatkowy
do patentu _____

Zgłoszono: 12.III.1962 (P 98 472)

Pierwszeństwo: _____

Opublikowano: 5.III.1966

Kl. 72 f, 12/01

MKP F-07-h

F 41 g

3/06

UKD

Współtwórcy wynalazku: mgr inż. Roman Janczak, mgr inż. Michał
Kochański, mgr inż. Zbigniew Rąbek

Właściciel patentu: Ministerstwo Obrony Narodowej, Warszawa (Polska)

Celownik — dalmierz

1

Przedmiotem wynalazku jest celownik-dalmierz do broni strzeleckiej i artyleryjskiej, monokularowy z obrazem koincydencyjnym o pionowej bazie z uproszczonym pryzmatem centralnym.

Prowadzenie ognia na wprost (ogień bezpośredni) z broni strzeleckiej i artyleryjskiej wymaga określenia odległości do celu w sposób przybliżony „na oko”, lub też mniej albo więcej dokładnie — przy pomocy przyrządów. Określoną odległość do celu wprowadza się ręcznie do nastaw urządzeń celowniczych. Zapewnia to skierowanie broni w ten sposób, że średni tor pocisku przetnie się z powierzchnią celu.

Ustalenie właściwych nastaw celownika jest procesem trudnym, wymagającym dobrego przygotowania żołnierzy i w warunkach bojowych często zawodnym.

Celownik-dalmierz według wynalazku usuwa te trudności, dając możliwość pomiaru odległości do celu, którą automatycznie wprowadza się do nastaw urządzeń celowniczych.

Przedmiot wynalazku jest przedstawiony w przykładowym wykonaniu na rysunku, na którym fig. 1 przedstawia częściowy przekrój osiowy celownika-dalmierza, fig. 2 — częściowy przekrój peryskopu celownika-dalmierza, a fig. 3 — układ kinematyczny urządzenia do przekazywania zmierzonej odległości, na celownik.

Przedstawiony na rysunku celownik-dalmierz jest dalmierzem monokularowym z obrazem koin-

2

cydencyjnym, do którego wprowadzono dodatkowe urządzenie przenoszące mierzoną odległość na ruchomą płytę płaskorównoległą ze znakiem celowniczym, spełniające rolę celownika optycznego.

5 Urządzenie to składa się z nagwintowanego wału 1 umieszczonego w łożyskach 2 i 3 i sprzęgniętego z mechanizmem do pomiaru odległości za pomocą kół stożkowych 4 i 5, z nakrętki 6, z krzywki 7 połączonej z nakrętką 6 i przesuwającej się równolegle do osi wału 1 podczas jego obrotu, z dźwigni równoramiennej 8 osadzonej na wale 9 oraz ruchomej płyty płaskorównoległej 10 w oprawie 11. Płyta 10 ma naniesiony znak celowniczy, który w połączeniu z punktem głównym obiektywu tworzy linię celu.

15 Działanie celownika-dalmierza według wynalazku jest następujące: Przy obrocie pokrętła 12 obraca się wał 15 za pomocą stożkowej przekładni 13, 14. Na nagwintowanym wale 15 znajduje się nakrętka 16, przesuwająca się wzdłuż osi wału 15 przy jego obrocie. Do nakrętki 16 przymocowana jest oprawa 17 z klinem optycznym 18 mierzącym odległość. Obrót wału 15 przenoszony jest za pośrednictwem stożkowej przekładni 4, 5 na wał nagwintowany 1, po którym przesuwa się nakrętka 6, powodując przesuw krzywki 7 wzdłuż osi wału 1. Przesuw krzywki 7 powoduje przesuw oprawy 11 wraz z płytą płaskorównoległą 10, na której naniesiony jest znak celowniczy, tworzący wraz z punktem głównym obiektywu linię celu. Płyta 10

przesuwa się w kierunku prostopadłym do osi optycznej celownika, poprzez dźwignię 8 osadzoną na wale 9. Stożkowa przekładnia 4, 5 oraz profil krzywki 7 dobrane są w ten sposób, że zmierzona

Celownik-dalmierz według wynalazku połączony jest z bronią za pomocą odpowiedniego wspornika, który dostosowany jest do uchwytu broni.

Zastrzeżenie patentowe

Celownik-dalmierz do broni strzeleckiej i artyleryjskiej, monokularowy o pionowej bazie z uproszczonym pryzmatem centralnym **znamienny tym**, że ma krzywkę (7) o profilu odpowiadającym balistyce danej broni, dźwignię równoramienną (8), płytę płaskorównoległą (10) z naniesionym na niej znakiem celowniczym w oprawie (11) oraz stożkową przekładnią (4, 5), przy czym profil krzywki (7) oraz przekładnia stożkowa (4, 5) są tak dobrane, że zmierzona odległość odpowiada kątowi celownika, dla danej odległości.

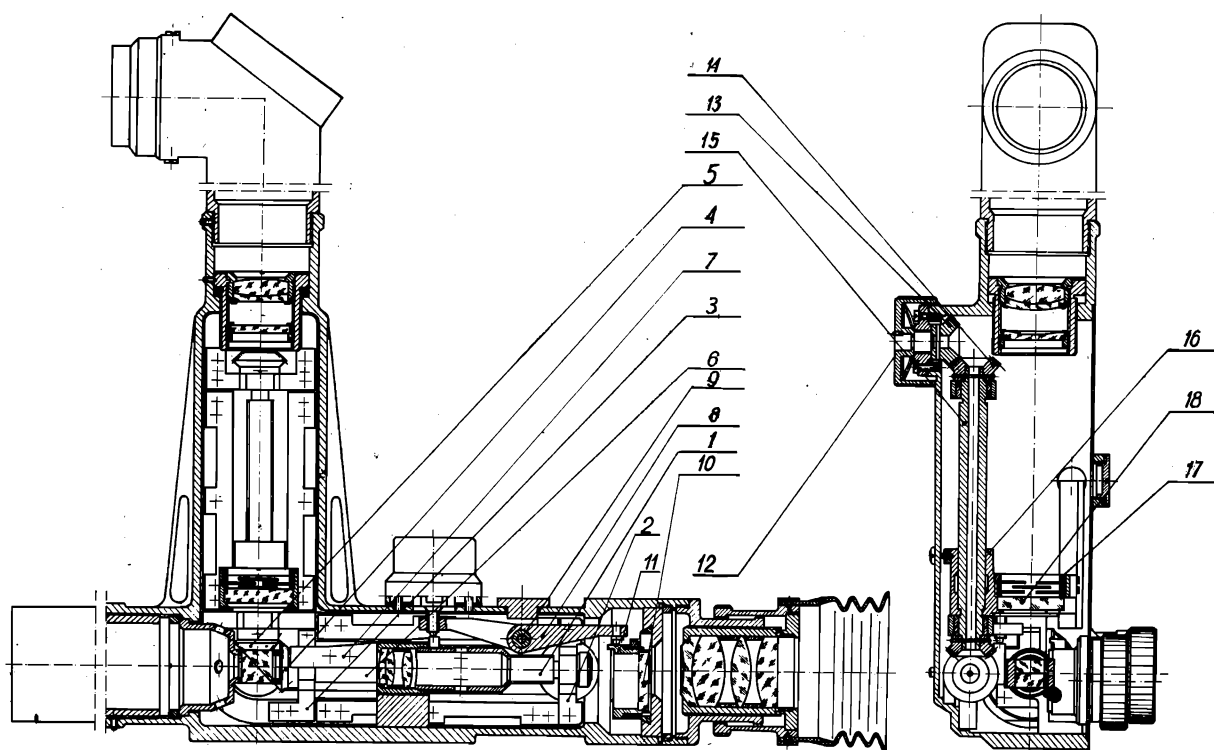

Fig. 1

Fig. 2

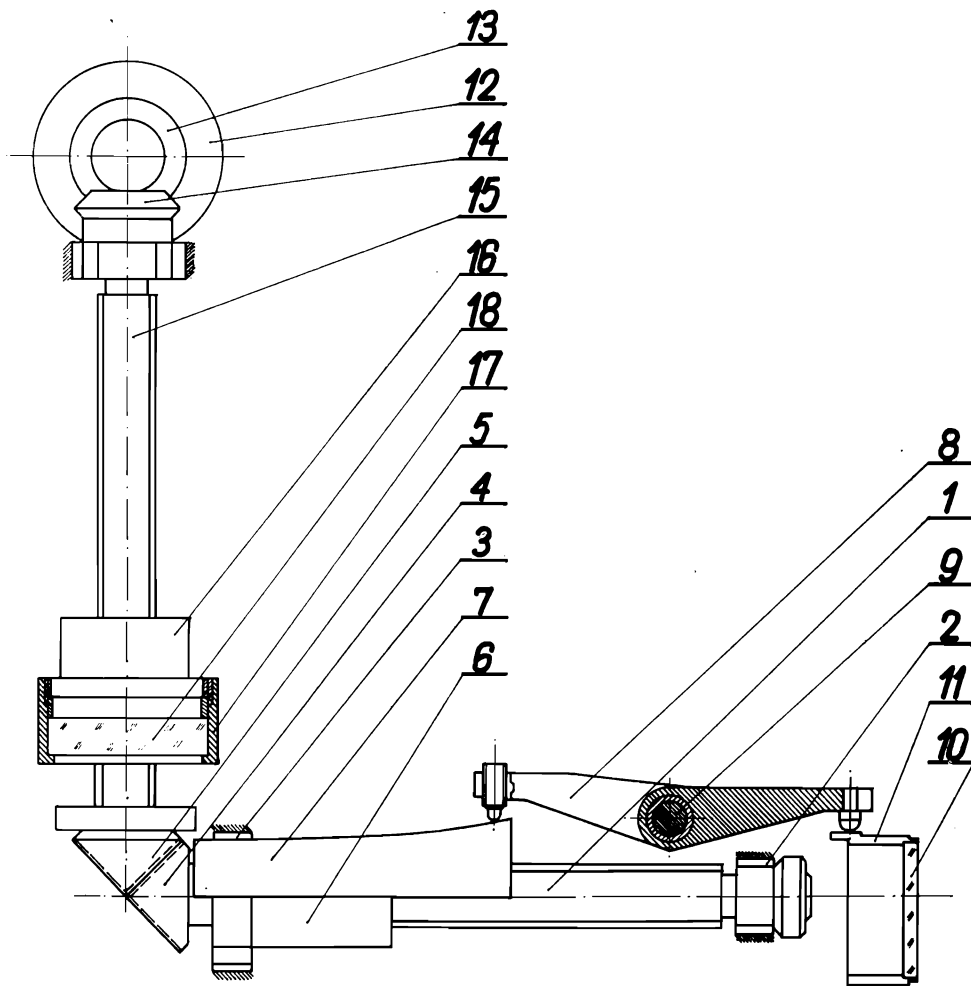

Fig.3